

foto: Simon van Rensen (penningmeester van Vereniging Bonte Bentheimers Nederland)

ELLES KIERS & SJEF MEIJMAN

Het Varkensjaar

De discussie over voedsel, voedselkwaliteit, duurzaamheid, diervriendelijkheid en dier- en volksgezondheid neemt de laatste jaren toe. De afstand tussen de mens en de oorsprong van haar voedsel is erg groot geworden. Wat is ons voedsel eigenlijk, hoe wordt het gemaakt, waar komt het vandaan?

Het Varkensjaar is een project waarin beeldende - en culinaire kunst samen worden gebracht met landbouw en veeteelt. Het samenleven met de varkens, in al haar facetten, wordt onderzocht en met teksten, beelden en gerechten vertaald naar het publiek.

Om deze discussie goed te voeren willen Elles Kiers en Sjef Meijman bij het begin beginnen. Onder de noemer *Het Varkensjaar* gaan zij een jaar lang vier Bunte Bentheimer Landvarkens (een ras dat genetisch het dichtste bij het inmiddels uitgestorven Nederlandse Landvarken staat) grootbrengen, verzorgen en uiteindelijk slachten en bereiden.

Het Varkensjaar bestaat uit een beeldend onderzoek naar de verhouding mens/varken. Het hele jaar worden er verschillende presentaties gegeven, waarbij het publiek direct betrokken wordt bij een jaar samenleven met varkens.

BOM, RINUS, ANNA en **ALIE** eten gemalen rogge met melk, gekookte aardappels, brood, aardpeer, tomaten, eieren en eigenlijk alles wat er over is, zolang er maar geen varkensvlees in zit. Biggen en volwassen varkens houden heel erg van de smaak van kaneel, vanille en rood fruit.

Euregio/Grenswerte

De historie van dit varkensras ligt zowel in Duitsland als in Nederland. Het Schengen akkoord (het vrijgeven van transport tussen Europese landen) bestaat pas sinds 25 jaar, maar dat heeft het opbloeien van dit ras niet in de weg gestaan. Het varkensras is al veel ouder, grenzen zijn nooit van toepassing geweest op de beleving van dit wezen. De kunstenaars gaan met de varkens de mogelijkheden, maar ook de problemen en knelpunten die grensoverschrijdende activiteiten met zich meebrengen in kaart brengen en zichtbaar maken. Brusselse regelgeving voor varkens wordt in Duitsland anders vertaald dan in Nederland.

Al eerder gingen de kunstenaars samen met de Bunte Bentheimer varkens en het publiek wandelen door de Euregio op het Europark. Dit ter gelegenheid van de opening van *Grenswerte* op 20 juni 2010. Hier werd letterlijk zichtbaar dat er voor het varken geen landsgrens bestaat. Zij eten en wroeten overal gelijk. Maar vanuit de mens gezien, loopt er wel degelijk een grens.

De varkens woelden tijdens deze wandeling de grond open voor burgemeesters van aangrenzende gemeenten die op de landsgrens aardperen hebben aangeplant. Er werd als het ware opnieuw een grens tussen Nederland en Duitsland aangelegd. Deze grens zal in de herfst weer worden opgegeten door de varkens. De kunstenaars brachten aan de hand van deze actie de grensoverschrijdende problemen bij het houden van varkens in kaart.

LOCATIE

Op het terrein Europark in Coevorden, aan de doorgaande weg naar Emlichheim (Euroweg kruising Coevordenstraat)

20 aug. t/m 30 sept.

P.A.I.R. (Portable Agrariërs In Residence)
Coevorden

19 t/m 26 september

Presentatie tijdens week van de Smaak
www.weekvandesmaak.nl

29/30 oktober: Groeneveld

Forum: Dier en Mens

Kasteel Groeneveld in Baarn

www.kasteelgroeneveld.nl

Als je interesse hebt in het bezoeken van de mobiele boerderij, of als je met de varkens wilt wandelen, dan kun je contact opnemen met de kunstenaars via:

elleskiers@hotmail.com

info@sjefmeijman.nl

Meer informatie over het project *Het Varkensjaar* en de beide kunstenaars:

www.peergroup.nl/pair

www.varkenshuis.nl

<http://elleskiers.wordpress.com>

www.sjefmeijman.nl

AGENDA NAJAAR

6 oktober

Lezing tijdens symposium: *De bindende kracht van volkscultuur*, Assen

www.kcdr.nl

P.A.I.R.

P.A.I.R.

Na een prachtig eerste jaar Portable Artist In Residence, gaat de P.A.I.R. een volgend jaar tegemoet. We trekken verder het land in en het beeldend onderzoek naar het landschap groeit. Het thema dit jaar is *Chorografie*. Een chorografische beschrijving is een soort sociaalgeografische beschrijving van een plek, waarbij ook de poëzie die hierbij hoort wordt meegenomen. De werkelijke schaal waarop wij het landschap beleven is vaak een heel andere dan die van een kaart die wij in onze hand houden.

P.A.I.R. op terrein Europark Coevorden

De P.A.I.R. bevindt zich ditmaal op een landsgrens. De residence, die voor de gelegenheid omgebouwd wordt tot mobiele boerderij, staat van 20 aug. t/m 30 sept. op het industriegebied Europark in Coevorden, op de grens van Nederland en Duitsland. Vanuit deze plek gaan de agrariërs in residence Sjef Meijman en Elles Kiers met hun vier varkens onderzoek doen naar de herkomst van het ras en naar de manier waarop varkens worden en werden gehouden in de streek Drenthe/ Bentheim, grenzend aan Grafschaft Bentheim. De werkperiode maakt

deel uit van het project *Het Varkensjaar* en zal na de werkperiode in de P.A.I.R. worden voortgezet.

Tijdens deze werkperiode worden de kunstenaars in hun werkzaamheden ondersteund door zgn. hulpagrariërs. N.a.v. een oproep hebben zich deze zomer hulpagrariërs aangemeld, allen met een andere achtergrond. Zij zullen op een liefdevolle en inhoudelijke wijze 24 uur met de varkens optrekken. Na de 24 uur brengen zij verslag uit in beeld, geluid of schrift. Speciale aandacht verdient het wandelen met de varkens en het contact met bezoekers van de P.A.I.R.

Contact: P.A.I.R. t.a.v. Henry J. Alles, Oude Gracht 6, 9341 AB Veenhuizen / henry@peergroup.nl / tel: 0592-396933 / www.peergroup.nl